

พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
VOTING BEHAVIOR OF PEOPLE IN BANCHOB SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, SANGKHA DISTRICT,
SURIN PROVINCE

การค้นคว้าอิสระ
ของ
ศุภักษร ตระกูลศิริ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ธันวาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พหุติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

การค้นคว้าอิสระ
ของ
ศุภักษร ตระกูลศิริ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ผู้วิจัย สุภัทธร ตระกูลศิริ

ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ประจัน คะเนวัน

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์

ที่ปรึกษาร่วม

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่พิมพ์

2553

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านมูลเหตุจูงใจ
ในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมการออกไปเลือกตั้ง และด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
บ้านชบ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับ
ความเชื่อมั่น 95.5% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน
แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบ
ปลายเปิด (Open-ended Form) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9506 สถิติพื้นฐานที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า:

1. พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ
อยู่ในระดับมาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
เลือกตั้ง ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง และด้านพฤติกรรมการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรให้ประชาชน
มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น ร่วมเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบการทุจริตการ
เลือกตั้ง รองลงมาคือ นักการเมืองควรนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
การเมืองควรปรองดองกันไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวก และการเลือกตั้งควรกระทำโดยเสรีอย่าง
แท้จริง ตามลำดับ

TITLE Voting Behavior of people in Banchob Administrative Organization in Sangkha District, Surin Province

AUTHOR Supuksorn Trakoonsiri

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

	Associate Professor Prajan Kanawan	Advisor
	Associate Professor Prasit Suwannarak	Co-advisor

DEGREE Master of Public Administration **MAJOR** Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2010

ABSTRACT

The objective of this research was to study the voting behavior of people in Banchob Subdistrict Administrative Organization Sangkha District Surin Province in 3 aspects, namely :1) voting motivation, 2) going out to vote behavior, and making decision in election were 375 people selected by consulting the Table of Taro Yamane with the reliability value at 95.5% and the error at $\pm 5\%$ and they were sampled by simple random sampling, respectively. The instrument used for collecting data was a 3-part questionnaire including checklist, 5-rating scale, and open-ended form with its reliability at 0.9506. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The voting behavior of people in Banchob Subdistrict Administrative Organization Sangkha District Surin Province as a whole was at moderate level. When considering at each high Level. The ranking from the highest to the lowest mean scores were: 1) decision making, 2) voting motivation, and 3) voting departing behavior, respectively.

2. The others opinions and suggestions were the peoples political participation should be provided more such as co-voting committee, co-checking in voting corruption the most, followed by the politicians should be taken considering at public advantages than their own interests. They should harmonize without party separation, and the voting should be done freely and truly, respectively.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน ประธานกรรมการการค้นคว้าอิสระ และ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวย และประสานงานในการจัดทำการค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือ นายธนภัทร หวังสม ท้องถิ่นอำเภอสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ นายเอกสิทธิ์ ทองอัม นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสะภาค อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และนายไพบูรณ์ แก้วใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศาลาสำคันธ์ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านตำบลบ้านชบทุกหมู่บ้าน ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ แด่บิดา มารดา บुरพจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ศุภภัทร กระจุกศิริ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.....	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง.....	16
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล.....	21
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริต.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง.....	30
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	33
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง.....	35
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37 41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	62
วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	72
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม.....	76
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	78
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	80
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	88

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์.....	46
2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์.....	52
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	54
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ.....	55
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านพฤติกรรมก่อนการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ.....	57
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการตัดสินใจออกเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ.....	59
7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นอกจากจะเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศแล้ว ยังเป็นกฎหมายแม่บทในการกระจายอำนาจตามหลักการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ความหมายของการกระจายอำนาจ คือ การโอนอำนาจในทางปกครองบางอย่างจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองโดยให้มีความอิสระพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยได้บัญญัติบทบัญญัติในการกระจายอำนาจไว้ตามมาตรา 78 (3) ว่าการ กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. 2550:36) และยังได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 281 มาตรา 283 กล่าวไว้ให้ความอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน มีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล บริหารการเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. 2550:179-180)

การกระจายอำนาจและกำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระของส่วนกลางแล้ว ยังทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการด้านการบริการสาธารณะ และด้านอื่น ๆ ของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น แต่

ไม่มีอำนาจอธิปไตยหรือเป็นอิสระไปจากรัฐ ที่สำคัญเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เพราะเมื่อมีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นแล้ว ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนได้เสียในการดำเนินงานหรือกิจการของท้องถิ่นโดยตรง ก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องปรึกษาหารือกันในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมของท้องถิ่นยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล จึงเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ประกอบกับรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 เน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ดังบทบัญญัติในหมวดที่ 4 หมวดที่ 5 หมวดที่ 6 หมวดที่ 7 หมวดที่ 12 และหมวดที่ 14 โดยเนื้อหาสาระเน้นการมีสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ และโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมการเมืองโดยตรงของประชาชนสอดคล้องกับหลักในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายสาธารณะของรัฐทั้งในระดับรัฐธรรมนูญและระดับความต้องการของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีความสำคัญในการพัฒนาระบบการเมืองไปสู่การเป็นประชาธิปไตย โดยหมายถึงกิจกรรมที่บุคคลมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นเรื่องของประชาชนที่ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการปกครองตนเองเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540 : 24-161)

อย่างไรก็ตามในประเทศที่มีระบอบประชาธิปไตยยังไม่สามารถหยั่งรากได้อย่างมั่นคง เช่น ประเทศไทย และอีกหลายประเทศในเอเชีย จะพบว่า การปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นก็มีลักษณะอ่อนแอไม่แตกต่างไปจากการเมืองในระดับชาติ ประชาชนในท้องถิ่นยังไม่ตระหนักถึงคุณประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละครั้งมีประชาชนสนใจไปใช้สิทธิกันน้อยมาก ผู้ได้รับเลือกตั้งก็ไม่เกิดความรู้สึกภูมิใจและขาดความผูกพันรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้เลือกตั้งหรือประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนผู้เลือกตั้งมีความรู้สึกว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นภาวะจำยอมอย่างหนึ่งเท่านั้น มิใช่เป็นการไปเลือกผู้ที่ตนเห็นว่าเหมาะสมที่สุดที่จะเข้าไปดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อรับใช้ประชาชนในท้องถิ่น หรือเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนให้น่าอยู่ ดังนั้น การพัฒนาการปกครองท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ จึงมีผลโดยตรงต่อการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของประชาชนต่อกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งมีผลกระตุ้นให้ประชาชนเกิด

ความตื่นตัวสนใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองอย่างกว้างขวาง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นหัวใจสำคัญในอันที่จะพัฒนาการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของชาติให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ (ไพโรพ ถนัดคำ, 2549 :2)

การเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบที่ผ่านมาจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าประชาชนให้ความสนใจในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนมาก รวมทั้งมีการจับกลุ่มพูดคุยทางการเมือง สาเหตุเพราะมีการแข่งขันกันสูงและมีการซื้อเสียงกันอย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาลงสมัครรับเลือกตั้ง การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ทำให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมีหลายปัจจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นทำให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนนั้นมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องของหลายประการ ผู้วิจัยในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ จึงต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ ใน 3 ด้าน คือ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมกรรมการออกไปเลือกตั้ง และด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยมีความมุ่งหวังว่าผลการศึกษาวิจัยจะเป็นข้อมูลสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ ในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาการทางการเมืองท้องถิ่น ให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้การบริหารงานและดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพเจริญก้าวหน้า อันจะเป็นประโยชน์กับประชาชนและชุมชนมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ทั่วประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 11 หมู่บ้าน จำนวน 5,796 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงให้คำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. พฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติหรือการเลือกแนวทางหรือสิ่งใด สิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและผู้อื่น

2. พฤติกรรมการเลือกตั้ง หมายถึง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง หมายถึง มูลเหตุแห่งการจูงใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอันอาจเกิดขึ้นจากการได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คำมั่นสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียง นโยบายของผู้สมัครผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว การได้รับข่าวสารการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.2 ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีพฤติกรรมก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้งอาจมีการได้รับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้ความรู้แก่บุคคลอื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นหัวคะแนนเดินหาเลือกเสียงแก่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนเพื่อเปรียบเทียบนโยบาย

2.3 ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับการเลือกพรรคการเมืองหรือเลือกตัวบุคคล การตัดสินใจลงคะแนนผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองซื่อสัตย์สุจริต หรือบุคคลที่ไม่ทอดทิ้งประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หรือเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำในชุมชน สมัครสังกัดพรรคการเมืองใหญ่สามารถนำงบประมาณมาลงพื้นที่ได้มาก ผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น

3. ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

4. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ โดยขอนามากล่าวเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง
4. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ
6. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง
7. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
8. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
9. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง
10. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับระบบ “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” มากขึ้น ซึ่งเป็นระบบที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการเสนอปัญหาและการตัดสินใจในกิจกรรมการพัฒนาของทางราชการ ที่จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในประเด็นแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกระบวนการทางการเมือง อันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเมืองในระบบประชาธิปไตยสมัยใหม่ โดยที่ระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่นั้นเป็นการปกครองโดยประชาชน หรือโดยความยินยอมของประชาชน กล่าวคือ แม้ประชาชนทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดการดำเนินการปกครองได้โดยตรงตลอดเวลา แต่ก็ต้องมีโอกาสที่จะแสดงเจตนารมณ์ความต้องการของเขาว่าต้องการจะได้บุคคลใด หรือกลุ่มใดเป็นตัวแทนการตัดสินใจ

ทางการเมืองต่าง ๆ สามารถสนับสนุนผู้ที่เขาเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นผู้ปกครองผู้บริหารประเทศ ต้องมีโอกาสติดตามข่าวสารทางการเมืองต่าง ๆ มีโอกาสที่จะได้แสดงความคิดเห็นเสนอข้อเรียกร้องต้องการให้ผู้ที่ยอมรับมอบหมายให้เป็นตัวแทนไปปกครองนั้นพิจารณา ทั้งโดยลำพังและเป็นกลุ่ม และมีโอกาสทักท้วง หรือการประท้วง เมื่อไม่เห็นด้วยกับนโยบาย มาตรการ หรือการดำเนินการต่าง ๆ ของผู้บริหารประเทศ กระบวนการเหล่านี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง (มหาชาติ เสริมใหม่, 2549:28) คือ

1. ในระบบการเมืองทุกระบบสิ่งที่ถือว่าเป็นหัวใจของกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่ การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กล่าวว่าการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง
2. ในฐานะที่เป็นเป้าหมาย หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยโดยการตัดสินใจว่าสังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำ อาจพิจารณาได้จากลำดับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

3. เป็นกระบวนการทางการเมือง หมายถึง การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดความสำคัญระหว่างสมาชิกกับองค์กรทางการเมืองรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐ ดังนั้นการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเมืองจึงเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์โดยตรงกับกระบวนการอบรมกล่อมเกล่าทางการเมืองซึ่งจะมีผลต่อความเชื่อและพฤติกรรมทางการเมืองของปัจเจกบุคคลในแต่ละสังคม

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองของท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้ (จิรศักดิ์ สีใจเจริญ, 2543:8)

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่จะกล่าวต่อไปนี้ หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีนักวิชาการ ที่มีความรู้หลายท่านได้ให้ความหมายไว้มากมาย ทั้งในนัยที่คล้ายและแตกต่างกันในรายละเอียด ดังนี้

พรอัมรินทร์ พรหมเกิด (2543 : 3) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การกระทำที่มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพล ต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล หรือนโยบายสาธารณะ หรือการเลือกผู้นำรัฐบาล ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจมีความสำคัญแตกต่างกันไป

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2544 : 8) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง สิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

กระมล ทองธรรมชาติ และเชาวนะ ไตรมาศ (2545 : 132) กล่าวว่า เป็นการส่งเสริมเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งการจำกัดควบคุมและการตรวจสอบอำนาจรัฐทั้งในส่วนของการเข้าสู่อำนาจและการใช้อำนาจของผู้ปกครองและองค์กรรัฐด้านต่าง ๆ

ไพโรจน์ พลเพชร และชลัท ประเทืองรัตนา (2546 : 10) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนมีบทบาทในกระบวนการริเริ่มจัดทำนโยบาย การกำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบนโยบายและการประเมินผลนโยบาย

ฉัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร (2548 : 109) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า คือการกระจายอำนาจในการปกครอง ซึ่งสามารถส่งผ่านอำนาจบางอย่างทางการเมืองมายังหน่วยงานเล็ก ๆ ทางการเมืองที่เป็นระดับรากหญ้าทำให้สามารถใช้ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมได้ในการปกครองระดับท้องถิ่น

จากการศึกษาคำอธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองของประชาชนตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดการที่ประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนร่วมได้เสียได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน กิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ และกระบวนการดำเนินการนโยบายของรัฐทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

รูปแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ที่นำพาให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารชุมชน รูปแบบหรือกระบวนการของการมีส่วนร่วม และกิจกรรมต่างๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารได้นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านกำหนดหรือวางแนวทางไว้หลายรูปแบบ ดังนี้

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2544 : 337) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไว้ ดังนี้

1. การแสดงความสนใจทางการเมือง

2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง
3. การริเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง
4. การชักชวนผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่สนับสนุน
5. การคิดสัญลักษณ์เพื่อแสดงการสนับสนุนพรรคหรือผู้สมัคร
6. การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำการเมือง
7. การบริจาคเงินสนับสนุนทางการเมือง
8. การชุมนุมทางการเมือง
9. การร่วมรณรงค์ทางการเมือง
10. การเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง
11. การร่วมประชุมแกนนำของพรรค
12. การร่วมระดมทุน
13. การเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมือง
14. การดำรงตำแหน่งทางการเมือง

กรมล ทงธรรมชาติ และชวนะ ไตรมาส (2545 : 132) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารว่า ประชาชนสามารถกระทำได้ใน 4 รูปแบบ ดังนี้

1. หลักการกระจายอำนาจและการตัดสินใจทางการเมือง
2. หลักการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองโดยตรง
3. หลักการส่งเสริมบทบาททางการเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับ

ล่างที่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชน

4. หลักการส่งเสริมบทบาทและอำนาจตัดสินใจทางการเมืองของมวลชนทั่วไประดับชาวบ้านหรือนักการเมือง ตัวแทนนักการเมือง

ไพโรจน์ พลเพชร และชลัท ประเทืองวัฒนา (2546 : 10) ได้เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไว้ดังนี้

1. การให้ข้อมูล เช่นการร้องเรียน การชุมชนสาธารณะ เสนอแนะความคิดเห็น การอภิปราย การร่วมสัมมนา
2. การร่วมปรึกษาหารือ หรือการประชาพิจารณ์
3. การร่วมตัดสินใจ เป็นรูปแบบคณะกรรมการในหน่วยงานของรัฐ
4. ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจด้วยตนเอง แบบลงประชามติ

สัมพันธ์์ เตชะอธิก และคนอื่น ๆ (2546 : 34) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนไว้ในรายงานผลการวิจัย 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การไปร่วมใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจและตรวจสอบ
คณิน บุญสุวรรณ (2547 : 101) ได้กำหนดแนวทางในการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้

ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐ
2. การตัดสินใจทางการเมือง
3. การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ
4. การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

สรุปได้ว่ากิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประกอบขึ้นด้วยกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ เริ่มตั้งแต่การเป็นผู้มีความสนใจในกิจกรรมทางการเมือง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสื่อสาร การติดตาม การรับข่าวสาร การอภิปราย การแลกเปลี่ยน การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การติดต่อกับผู้เกี่ยวข้องทางการเมือง การร่วมกิจกรรมในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การจัดตั้งรวมกลุ่มทางการเมือง การร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมือง การชุมนุมทางการเมือง และสุดท้ายการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างเต็มตัวด้วยการทำงานกับพรรคการเมือง การสมัครรับการเลือกตั้ง และการดำรงตำแหน่งทางการเมืองตรงกับความประสงค์ของชุมชนนั้นๆ การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามแนวความคิดในการปกครองประเทศแล้ว รัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรทางการเมืองที่ปกครองประเทศ ย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากในการบริหารประเทศเพื่อให้ประชาชนได้รับความสุขและความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต อีกทั้งความมั่นคงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม แต่ย่อมเป็นไปไม่ได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึงทุกชุมชนทั่วประเทศ อาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานจากการดูแลไม่ทั่วถึง จากการที่ไม่อาจสนองต่อความต้องการของชุมชนได้และรวมทั้งข้อจำกัดในด้านงบประมาณและบุคลากรที่ไม่อาจจัดดำเนินการได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง เมื่อเป็นดังนี้ การลดภาระหน้าที่ของรัฐบาลส่วนกลางโดยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อสนองความต้องการของชุมชน เกิดความสะดวกรวดเร็ว

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายหรือนิยามไว้มากมาย อาจแตกต่างกันในการใช้คำ ส่วนนและรายละเอียดเท่านั้น แต่ในหลักการที่สำคัญมีนัยที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2544: 33) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองในเรื่องของท้องถิ่น โดยรัฐมีหน้าที่ให้ความเป็นอิสระแก่ประชาชนในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น หรือเรียกว่า การกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้ท้องถิ่น แต่การให้ความเป็นอิสระนี้มีข้อจำกัดภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา 1 ซึ่งบัญญัติว่า ประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวแบ่งแยกมิได้ การให้มีอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่น ซึ่งมิอาจให้ความเป็นอิสระถึงขนาดให้แยกเป็นรัฐอิสระหรือเป็นแบบมลรัฐได้

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : 9) การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนา และให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่น ให้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และดำเนินการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายใต้ท้องถิ่นของตนเท่านั้น และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ตั้งอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

อเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2545 : 27) ได้กล่าวถึงการเป็นประชาธิปไตยที่ท้องถิ่นนั้น ต้องเน้นการที่ประชาชนปกครองโดยตนเองทางตรงให้มากขึ้น หมายความว่า ถ้าเป็นประชาธิปไตยระดับประเทศ เน้นที่การเลือกผู้แทน แต่ถ้าเป็นประชาธิปไตยที่ท้องถิ่นเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรง คือ เน้นการที่ประชาชนปกครองตนเอง

รศ.กนั รัตนเสริมพงศ์ (2546 : 15) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้รับกระจายอำนาจจากรัฐบาล ดำเนินการปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนเรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

จากความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายไว้สรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจในการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง และมีส่วนร่วมในการบริหาร พัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีความต้องการ สักยภาพในการพัฒนาที่แตกต่างกัน แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องและหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ตั้งอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสงขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

อมร รักษาสัตย์ (2543 : 25) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน มีดังนี้

1. เน้นการให้ความเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิในการที่จะได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ มากขึ้น
5. มีองค์ประกอบขององค์กร คือ ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคลากรท้องถิ่น
7. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
8. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น หัวใจของการปกครองนั้นมีความสำคัญพอที่จะอธิบายได้ให้เข้าใจง่ายขึ้น ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นทำให้ชีวิตของคนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่อย่างที่ดีตนเองต้องการเนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการปกครองที่ประชาชนในท้องถิ่นบริหารจัดการกันเองตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น
2. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เป็นผลจากการที่ท้องถิ่นบริหารจัดการบริหารกิจการบริการสาธารณะเอง เนื่องจากมีเหตุผลดังนี้
 - 2.1. สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ทันเหตุการณ์ การตัดสินใจทำได้ทันที เกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา
 - 2.2. สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ถูกต้องตรงจุด
 - 2.3. สามารถบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้รับการตอบสนอง ชีวิตความเป็นอยู่ก็ดีขึ้นตามลำดับ

พูนศักดิ์ วัฒนวิเศษกุล (2532:34; อ้างถึงใน พวงทอง โยธาใหญ่:2545 : 10) ได้กล่าวไว้ว่าการปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยอันเนื่องมาจาก

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

2. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อนเพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติโดยง่าย

3. การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง กล่าวคือประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางการเมืองในที่สุด

4. การปกครองท้องถิ่น ทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชน โดยตรงและใกล้ชิด และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรมทางการเมืองอยู่เสมอจะทำให้เกิดความตื่นตัวและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

5. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมศรัทธาจากประชาชนจึงทำให้ได้รับเลือกตั้งในที่สุด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง

หลักการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น มีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบตามความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดของพื้นที่ และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม และได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2547: 23-25; อ้างถึงใน สำเร็จ รัชชาวัฒน์.2551:30) การปกครองท้องถิ่นรูปแบบการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจการปกครองตามพื้นที่ โดยท้องถิ่น จะจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบต่างๆเพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างตามกฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการดำเนินการดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลางซึ่งสรุปหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การให้คนในท้องถิ่นปกครองตนเอง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง

องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้การปกครองตนเองอันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองนำไปสู่ความศรัทธาเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายสามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นแต่ละแห่งได้รวดเร็ว

ชาญชัย แสวงศักดิ์ (2542: ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวว่า องค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. มีพื้นที่รับผิดชอบที่ชัดเจน
2. มีสถานะเป็นนิติบุคคลมหาชน
3. มีองค์กรเป็นของตนเอง
4. มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของตนเอง
5. มีการกำกับดูแลจากรัฐ

โกวิท พวงงาม (2552:31-33) ได้กำหนดองค์ประกอบการปกครองท้องถิ่นไว้ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรม องค์การอนามัยโลก และสำนักกิจการสังคม ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้ขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น คือการมีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการ มีเขตการปกครองที่ชัดเจน มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ มีบุคลากรในการปฏิบัติงานของตนเอง งบประมาณของ

ตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บและมีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตกฎหมายแม่บท

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ เป็นหลักการอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่ถือว่าประชาชนทั้งหลายมีสิทธิที่จะรับรู้การดำรงชีพของตนเองและกำหนดวิถีชีวิตของตนเอง โดยมีหลักการสำคัญคือ เป็นการโอนอำนาจ การปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองโดยมีอิสระพอสมควรภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการกระจายอำนาจทำให้เกิดระเบียบการบริหารราชการท้องถิ่นขึ้นมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของหลักการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

ประยูร กาญจนกุล (2535:171) ได้ให้ความหมาย การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐบาลมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลาง

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2537:24) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่ได้มีการจัดองค์กรขึ้นโดยความเห็นชอบของส่วนรวม (โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง) ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2537:362-366) ได้เสนอทวิเคราะห์การกระจายอำนาจกับการกระจายทรัพยากร โดยเสนอกรอบการวิเคราะห์แนวใหม่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาทของชุมชนท้องถิ่นซึ่งเห็นว่ากรอบความคิดเห็นใหม่จะเอาชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้ง เน้นการยอมรับสิทธิของชุมชนตามศักยภาพที่แท้จริงทางเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของชุมชนที่จะบริหารกิจการบางอย่างเอง เช่น การจัดการใช้น้ำ การดูแลรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนหรือการระงับข้อพิพาทกันเองตามประเพณีและวิถีชีวิตที่เขาปฏิบัติกันมา ดังนั้นสาระการวิเคราะห์จะเปลี่ยนใหม่ ดังนี้ ชุมชนท้องถิ่นเป็นตัวตั้งไม่ใช่ส่วนกลาง สัมพันธภาพรัฐกับชุมชนท้องถิ่นเป็นสัมพันธภาพที่ต่างยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่ใช่รัฐเป็นผู้ให้ชุมชน และประชาชนเป็นผู้รับรอบการยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่ใช่การเมืองและกฎหมาย แต่เป็นการแสวงหาศักยภาพและวิถีชีวิตตลอดจนประเพณีที่ชุมชนมีมาตั้งแต่เดิมทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม กฎหมายที่รัฐจะออกมารับรองศักยภาพและวิถีชีวิตชุมชนจะเป็นเพียงเครื่องมือ ซึ่งอาจบริหาร ในโครงสร้างอำนาจรัฐ

แบบองค์กรท้องถิ่นของตะวันตก เพราะมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจดีกว่าการบริหารชุมชนท้องถิ่นในชนบทซึ่งจะมีรูปแบบของการบริหารส่วนตำบล สุขาภิบาล ไปใช้ไม่ได้เพราะไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควรและยังเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญในการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกันเองเป็นสำคัญรัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็น และมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจน สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในการกำกับดูแลให้มีมาตรฐานกลางเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกไปปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างในระดับของการพัฒนาและประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ โดยไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานโดยประชาชนเป็นหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551:11)

การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามแนวความคิดของหลักการกระจายอำนาจการปกครองโดยสาระสำคัญและหลักการกระจายอำนาจได้แบ่งหลักการกระจายอำนาจมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ (สถาบันพระปกเกล้า. 2548:75)

1. มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การเป็นนิติบุคคลก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง องค์การเหล่านี้จะต้องมีปริมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเหล่านี้จะไม่คิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางประจำอยู่ในภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอิสระในการปฏิบัติการกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆ แต่อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องไม่มากเกินไปจนทำให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของตนเอง หากแต่ต้องมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดให้

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและทำหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการ ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการการปกครองท้องถิ่นมากกว่านี้ ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้าไปมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจทำได้

4. งบประมาณเป็นของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยการให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของหลักการกระจายอำนาจตามที่กล่าวมานี้ หาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ท้องถิ่นพัฒนาตนเองอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

วิธีการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 โดยกำหนดให้มี

คณะทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ ดังนี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551:11)

1. นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณและ อธิบดีกรมการปกครองท้องถิ่น

3. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดขึ้นรวมสองคน ทั้งนี้โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

4. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน การบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์และด้านกฎหมาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการของนายกรัฐมนตรีกำหนด ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการกระจายอำนาจ ให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน การบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์และด้านกฎหมาย

ขั้นตอนการกระจายอำนาจ

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551:22)

1. คณะกรรมการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา

2. กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
3. ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร รายได้ระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีและอากรเงินอุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติการให้บริการประชาชนและการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็นสำคัญ
7. เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณ และการรักษาวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี
9. เรงรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งที่จำเป็น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง
11. พิจารณาลักษณะการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น
12. เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
13. เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

14. เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

15. ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

16. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ประกาศของคณะกรรมการ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการกระจายอำนาจ คือ เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์กรบริหารส่วนตำบล

ประวัติขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ในปี พ.ศ. 2488 จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยได้เดินทางไปราชการ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศต่างๆ ในยุโรป ในปี พ.ศ. 2488 หลังจากกลับมาแล้วเห็นว่าการบริหารราชการท้องถิ่นของประเทศต่างๆ ราษฎรมีส่วนในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญในการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตย จึงได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งหน่วยปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่า “องค์การบริหารส่วนตำบล” แต่ประสบปัญหาหลายประการ จึงถูกยกเลิกบริหารราชการเสียใหม่ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2515 จัดระเบียบบริหารงานในตำบลให้เหลือเพียงรูปแบบเดียว เรียกว่า “สภาตำบล” องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ก็ถูกยกเลิกไปด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีกระแสเรียกร้องจากประชาชน โดยประชาชนต้องการที่จะมีอำนาจในการบริหารท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น เนื่องจากสภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารและรัฐบาลก็เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 6 ของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้ยกฐานะสภาตำบล ซึ่งมีรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา 40 สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และ

ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลไปเป็นของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 4 และมาตรา 95 วรรค 4 และต่อมาได้มีการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการแก้ไขกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบลต่อสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 (ช่วงที่ ฉายะบุตร. 2539: 35)

การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ดังนี้

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎร

2.2 อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่ วันเลือกตั้ง

2.3 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.3.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

2.3.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและ แผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2.4 สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภา 1 คน ซึ่ง เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.5 ประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละ 2 ปี

2.6 ปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การ บริหารส่วนตำบลจะกำหนดแต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย

2.7 ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เป็นเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และการจัดการประชุม

2. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนสองคน แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

2.2 คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.2.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2.3 รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

2.3 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.4 ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างรักษาราชการแทนด้วย

2.5 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

2.6 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลได้

3. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

3.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

- 3.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้ง
จำกัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3.2.3 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 3.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 3.2.6 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 3.2.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 3.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี
ของท้องถิ่น
- 3.2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือ
บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร
- 3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ดังต่อไปนี้
- 3.3.1 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 3.3.2 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 3.3.3 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 3.3.4 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 3.3.5 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 3.3.6 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3.3.7 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 3.3.8 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ
สวนสาธารณะ
- 3.3.9 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 3.3.10 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 3.3.12 การท่องเที่ยว
- 3.3.13 การผังเมือง
- 3.4 ให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีพนักงานส่วนตำบลและอาจจัดแบ่งการ
บริหารงานออกเป็น
- 3.4.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.4.2 ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

4. รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- 4.1.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.1.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.1.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.1.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- 4.1.5 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้ทูลให้
- 4.1.6 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- 4.1.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 4.1.8 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วน

ตำบล

4.2 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- 4.2.1 เงินเดือน
- 4.2.2 ค่าจ้าง
- 4.2.3 เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
- 4.2.4 ค่าใช้สอย
- 4.2.5 ค่าวัสดุ
- 4.2.6 ค่าครุภัณฑ์
- 4.2.7 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
- 4.2.8 ค่าสาธารณูปโภค
- 4.2.9 เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น
- 4.2.10 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของ

กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

5. การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

5.1 ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

5.2 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้

5.3 เมื่อมีการขุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือถือว่ามี การขุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายใน 60 วัน

5.4 หากปรากฏว่าคณะกรรมการบริหารกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารทั้งคณะหรือคณะกรรมการบริหารบางคนพ้นจากตำแหน่งได้ ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจมีหลายทฤษฎี และมีทั้งคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ไม่มีทฤษฎีใดที่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่แต่ทุกทฤษฎีต่างก็มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกันและกัน จึงขอกล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้ (จันทรานี สงวนนาม, 2545:205)

1. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory)

มาสโลว์ เป็นนักจิตวิทยาอยู่ที่มหาวิทยาลัยแบรนดีส์ ได้พัฒนาทฤษฎีแรงจูงใจที่รู้จักกันมากทฤษฎีหนึ่งขึ้นมา โดยมาสโลว์ระบุว่า บุคคลจะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานมากที่สุดไปยังระดับที่สูงที่สุด

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย ความง่วง ความปรารถนาทางเพศ เป็นต้น

1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความปลอดภัยด้านร่างกายและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น การทำงานที่มีความมั่นคง เป็นต้น

1.3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ได้รับการยอมรับและมีความสำคัญต่อกลุ่ม

1.4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเอง และมีบุคคลอื่นยอมรับนับถือ ความพึงพอใจในการที่มีฐานะเด่นในสังคม

1.5 ความต้องการความสมหวังของชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการของคนที่ได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและทักษะที่ตนชอบ และมีความสุขกับการที่ได้ทำในสิ่งที่ตนเองต้องการที่จะทำมากที่สุด

มาสโลว์ เชื่อว่าความต้องการเหล่านี้จะถูกเรียงลำดับจากต่ำสุดไปยังสูงสุด เมื่อความต้องการ ณ ระดับต่ำสุดถูกตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป และเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งถูกตอบสนองแล้ว ความต้องการนี้จะไม่เป็นสิ่งที่จูงใจที่มีพลังอีกต่อไป

ดังนั้นตามทฤษฎีนี้ บุคคลจะถูกจูงใจให้ตอบสนองความต้องการระดับต่ำกว่าก่อน ดังนั้นการจูงใจให้ปฏิบัติงานจะต้องคู่กับความจำเป็นพื้นฐานก่อน

2. ทฤษฎี อี อาร์ จี ของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer's ERG Theory)

อัลเดอร์เฟอร์ ได้ปรับปรุงลำดับความต้องการของมาสโลว์ใหม่ เป็นความต้องการ 3 ระดับ

2.1 ความต้องการการดำรงชีพอยู่ (Existent Needs) คือความต้องการทางร่างกาย และความปลอดภัย

2.2 ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) คือความต้องการทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในสถานที่ทำงาน

2.3 ความต้องการการเจริญเติบโต (Growth Needs) คือความต้องการภายในเพื่อการพัฒนาส่วนบุคคล

อัลเดอร์เฟอร์ เห็นด้วยกับมาสโลว์ที่ว่า ความต้องการที่ยังไม่ถูกตอบสนองจะจูงใจบุคคล แต่ที่อัลเดอร์เฟอร์มีความเห็นที่แตกต่างจากมาสโลว์ก็คือ มาสโลว์กล่าวว่า บุคคลจะยังอยู่ ณ ความต้องการระดับหนึ่งจนกว่าความต้องการนั้นจะได้รับการตอบสนอง แต่ทฤษฎี ERG กล่าวว่าถ้าความต้องการนั้นยังไม่ได้ตอบสนอง บุคคลจะดับข้อใจ ถดถอยลงมายังความต้องการในระดับที่ต่ำลงมาและเริ่มต้นความต้องการระดับต่ำลงมาอีก และขณะเดียวกันบุคคลอาจมีความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับ เช่น ความต้องการเงินเดือนสามารถเกิดขึ้นได้ขณะเดียวกันความต้องการทางสังคม เป็นต้น

3. ทฤษฎีการจูงใจของแมคเกรเกอร์ (McGregor's Theory X and Theory Y)

แมคเกรเกอร์ (McGregor) ทำการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการทำงานของมนุษย์ และได้สร้างทฤษฎีการจูงใจในการทำงานเป็น 2 ทฤษฎี ดังนี้

3.1 ทฤษฎี X ทฤษฎีนี้มองความเป็นมนุษย์ในแง่ไม่ดี สรุปแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้ได้ 3 ประการคือ

3.1.1 ธรรมชาติของมนุษย์ที่แท้จริงนั้น ไม่ชอบทำงาน หากมีโอกาสหลีกเลี่ยงได้ก็พยายามหลีกเลี่ยง

3.1.2 ที่จะทำให้นุษย์ทำงานได้นั้น ต้องใช้วิธีบังคับ ควบคุม ช่มชู้ สั่งการ และลงโทษ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

3.1.3 มนุษย์ส่วนใหญ่ชอบเป็นผู้ตามมากกว่าผู้นำ และพยายามหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ไม่ค่อยหวังความก้าวหน้า ทะเยอทะยานน้อย แต่สิ่งที่ต้องการมากคือ ความมั่นคงปลอดภัย

จากแนวคิดที่มองว่ามนุษย์ไม่ตีดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าผู้ที่เชื่อตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ หากจะมอบหมายให้ใครทำงานอะไร จึงต้องมีหัวหน้างานคอยควบคุม บังคับบัญชาเพราะเห็นว่า ถ้าไม่มีหัวหน้าบังคับบัญชา หรือไม่มีใครมาสั่งการ งานก็มักไม่เดิน การที่มีหัวหน้าบังคับบัญชาในความหมายของกลุ่มนี้ คือการว่ากล่าวและลงโทษ เหตุที่ต้องทำดังนี้ โดยมีเหตุผลว่า พื้นฐานของคนมักเกียจคร้านและขาดความรับผิดชอบ คือทฤษฎีในกลุ่มนี้จะมองมนุษย์ในแง่ลบ เป็นส่วนใหญ่

3.2 ทฤษฎี Y ทฤษฎีนี้มองความเป็นมนุษย์ในแง่ดี จากแนวคิดที่มองมนุษย์ในแง่ดี ดังกล่าวซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน ก่อให้เกิดที่มาของหลักการด้านมนุษยสัมพันธ์คือ ความเชื่อที่ว่ามนุษย์เป็นผู้ที่ชอบสังคม อยู่คนเดียวไม่ได้ ต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับในระบบ สังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นอกจากนั้นทฤษฎี Y ยังเน้นการพัฒนาของมนุษย์แต่ละคน มนุษย์มัก รู้จักตนเองดี และรู้จักความสามารถของตน ผู้บังคับบัญชาควรมีความรู้สึกรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย ทั้งที่เป็นเป้าหมายส่วนบุคคล และเป้าหมายขององค์การ

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะเป็แรงจูงใจที่มาจากภายในตัวบุคคล เป็แรง จูงใจที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมโดยไม่หวังรางวัล หรือแรงเสริมจากภายนอก เพราะเป็น พฤติกรรมที่เกิดจากความสนใจของผู้แสดงพฤติกรรม มองเห็นคุณค่าในตัวมันเอง มีความสุขหรือ พึงพอใจในสิ่งนั้น แรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิด มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง

การเลือกตั้งนอกจากจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองแล้ว ยังถือว่าเป็นเรื่องของสิทธิและ หน้าที่ของประชาชนทุกคนกล่าวคือที่ว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิ หมายความว่า ทุกคนมีสิทธิ ในการเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้าสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิในตัวเองมีต้องให้มีผู้ใดมามอบหมายและไม่มี ผู้ใดจะมาเพิกถอนได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนตัวของคนทุกคนเช่นนี้แล้ว การ ไปใช้สิทธิหรือไป ลงคะแนนเลือกตั้งก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลไปด้วย กล่าวคือ ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดสามารถไปบีบบังคับ ให้ประชาชนคนหนึ่งคนใดไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้หากว่าประชาชนผู้นั้น ไม่ต้องการและที่ว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของหน้าที่ มีพื้นฐานอยู่บนหลักการที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ เพราะฉะนั้นผู้ที่จะมีส่วนใช้อำนาจอธิปไตยจึงไม่จำ เป็นต้องเป็นประชาชนทุกคน แต่เป็นเพียง ประชาชนบางคนที่มีความสมบัติเหมาะสม ไปทำ หน้าที่เป็นตัวแทนของชาติ ผู้ที่ได้รับหน้าที่ดังกล่าว จึงอาจถูกบังคับให้ไปลงคะแนนเสียงได้

พรรคดี ผ่องแผ้ว (2522: 1-1) ได้ชี้ให้เห็นถึงหลักการกำหนดที่พิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่าผู้ลงคะแนนเสียงที่มีความรู้ความสนใจทางการเมืองน้อย จะตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยไม่อิงกับทัศนคติที่มีต่อประเด็นนโยบายทางการเมือง ปัจจัยด้านการชักจูงการระดม และอารมณ์สติน้างจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงของคนกลุ่มนี้ โดยธรรมชาติความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นของประชาชนทั่ว ๆ ไปมี 2 ประการใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นที่ตอบสนองทางด้านกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความจำเป็นที่ขาดมิได้ ที่ตอบสนองทางร่างกาย ในทางพุทธศาสนาเรียกว่า “ปัจจัยสี่” คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งพอเพียงต่อการยังชีพตามอัตภาพ

1.2 ความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นทางด้านจิตภาพ (Psychological Needs) เป็นความจำเป็นที่สนองตอบทางด้านจิตใจ อารมณ์และความรู้สึก เช่น ความรัก ความผูกพันความเชื่อถือ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การมีเพื่อนฝูง การยอมรับซึ่งกันและกัน เกียรติยศชื่อเสียง และคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น

2. ความรู้สึกทางการเมือง กับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่าผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือก โดยคำนึงถึงตัวผู้สมัคร ส่วนที่เหลืออย่างละครึ่งคละกันไประหว่างผู้สมัครกับพรรคการเมือง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแบบแผนพฤติกรรมลงคะแนนเสียงที่เห็นได้ชัดแจ้งได้แก่ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ส่วนที่อยู่อาศัยและเทศน์นั้นมีอิทธิพลที่ชัดเจนในบางกรณี ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มักจะตัดสินใจเลือกในวันเลือกตั้ง ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมักจะตัดสินใจไว้ก่อนวันเลือกตั้ง และไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจนั้น โดยง่าย

3. สภาพแวดล้อมของช่วงเวลากับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่าผู้ลงคะแนนเสียงประมาณหนึ่งในสี่เลือกผู้สมัคร โดยคำนึงถึงความนิยมพรรคการเมืองเป็นเกณฑ์ สำคัญส่วนอีกสามในสี่นั้นเป็นอิทธิพลร่วมของคุณสมบัติเฉพาะตัวในด้านต่าง ๆ ของผู้สมัคร เช่น การเป็นคนท้องถิ่นมีศักยภาพที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นได้ มีความรู้ความสามารถแจกจ่ายของเงินทอง และหาเสียงที่ประทับใจ เป็นต้น ผู้นำ ท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการชี้แนะ ผู้ลงคะแนนเสียงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจากมากไปน้อย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง และครูความสำคัญ

สุวิทย์ สุทธิจิระพันธ์ (2526:71) กล่าวว่า ประชาชนส่วนหนึ่งได้ไปลงคะแนนเสียงเพื่อเป็นการแสดงออกด้วยพฤติกรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันเป็นการเลือกตัวแทนเข้า

ไปทำหน้าที่ออกกฎหมาย และควบคุมการบริหารบ้านเมืองแทนตน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้คำนึงถึงระเบียบปฏิบัติในระบบประชาธิปไตย แต่ไปออกเสียงเป็นการแลกเปลี่ยนกับค่าจ้าง ผลประโยชน์ และการยอมรับนับถือจากผู้อื่นแต่พวกหลังนี้ไม่มีมากเท่ากับกลุ่มแรกที่ต้องการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527:134) กล่าวว่า คนไทยไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยความสำนึกว่าเป็นหน้าที่มากกว่าเพื่อแสดงออกซึ่งความต้องการเปลี่ยนรัฐบาล หรือควบคุมรัฐบาลหรือเพื่อให้คนที่ตนพอใจเข้าไปทำงาน คนไทยส่วนใหญ่ยังเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่บทบาทเพียงเพื่อเป็นปากเสียงแทนตนเท่านั้น การไปเลือกตั้งจึงไม่ใช่เรื่องที่เกิดจากความรู้สึกที่ตนเองมีอิทธิพล มีอำนาจ หรือ มีประสิทธิภาพทางการเมือง (Political) ที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวรัฐบาลในนโยบายของรัฐบาล หรือเพื่อให้ผู้ที่ตนสนับสนุน ได้รับเลือกตั้งเข้าไปทำงานการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นเพียงเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ของพลเมือง ดังนั้นจึงมีโอกาที่จะถูกชักจูงไปลงคะแนนเสียง ได้มากเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบถูกระดม ซึ่งเห็นได้จากอัตราการไปลงคะแนนเสียงของประชาชนในชนบทหรือต่างจังหวัดซึ่งมีสูงกว่ากรุงเทพฯ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง เป็นไปด้วยความสำนึกว่าเป็นหน้าที่มากกว่าเพื่อแสดงออกซึ่งความต้องการเปลี่ยนรัฐบาล หรือควบคุมรัฐบาลเพื่อเป็นการแสดงออกด้วยพฤติกรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอันเป็นการเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ออกกฎหมาย และควบคุมการบริหารบ้านเมืองแทนตน

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง มีความหมายและความสำคัญต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย เป็นอย่างมากนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย และความสำคัญของการเลือกตั้งไว้หลายประการซึ่งพอจะสรุปได้ ดังนี้ (สุจิตต์ บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว 2527:11)

1. การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและคณะรัฐบาลเป็นการระดมประชาชนเข้าสู่ระบบการปกครอง เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับรูปแบบการปกครอง และตัวผู้ปกครอง

2. การเลือกตั้งเป็นการเชื่อมโยงเจตจำนงของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ เป็นกระบวนการกล่อมกลาทางการเมืองที่สำคัญ เปิดโอกาสให้องค์กรทางการเมืองต่าง ๆ ได้เข้าไปกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกแนวนโยบายและทางออกให้กับสังคม

3. การเลือกตั้งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการเลือกสรรผู้ปกครอง เข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ เป็นการสืบทอดอำนาจทางการเมืองโดยสันติวิธี เป็นการลดความตึงเครียดทางการเมืองและสังคม ก่อให้เกิดบูรณาการของชาติ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอธิปไตย โดยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของตน การเลือกตั้งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการเลือกสรรผู้ปกครอง เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งจะมีคุณค่าสมควรแก่การยกย่องว่า ได้ดำเนินการตามครรลองของระบบประชาธิปไตย และถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครอง จะต้องดำเนินไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับยกย่องรับเป็นสากล ดังนี้ (หยุด แสงอุทัย, 2531:10-16)

1. หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งต้องกระทำโดยเสรีไม่มีการบังคับกดขี่ จ้างวานหรือใช้อิทธิพลใด ๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะคอยเฝ้าดูแลดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี ปราศจากการบีบบังคับข่มขู่ด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะใช้อามิสสินจ้าง หรือใช้อิทธิพลบีบบังคับ รัฐเองก็ต้องไม่กดขี่ จ้างวาน หรือใช้อิทธิพลบังคับให้ราษฎรไปเลือกตั้ง การเลือกตั้งที่ปราศจากอิสระ ผู้ปกครองจะอ้างว่าตนมีอำนาจโดยชอบธรรมไม่ได้

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา (Periodic Election) หมายความว่า เมื่อเลือกตั้งไปแล้วก็ต้องเลือกใหม่อีก โดยกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนราษฎรว่าปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือไม่ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตัวผู้แทนราษฎรคนเดิม หรือเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใหม่ และเพื่อให้ประชาชนสามารถควบคุมผู้แทนของตนได้

3. หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง (Genuine Election) หมายถึง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ปราศจากการครอบงำและเล่ห์กลทางการเมือง ปราศจากการใช้อิทธิพลทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม วิธีที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นการเลือกตั้งอย่างแท้จริง คือ

3.1 จัดให้ราษฎรจัดการเลือกตั้งของตนเองให้มากที่สุด โดยการให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง เช่น เป็นกรรมตรวจนับคะแนน เป็นต้น

3.2 จัดให้มีการคัดค้านการเลือกตั้ง

4. หลักการออกเสียงทั่วไป (Universal Suffrage) หมายถึง การให้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพิเศษ เนื่องจากเพศ ศิลาสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ฐานะที่ประชาชนผู้นั้นไม่ขาดคุณสมบัติ การมีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ คือ (กรมล ทองธรรมชาติ และคณะ.

2531: 10-13)

4.1 อายุ ประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดอายุขั้นต่ำของการมีสิทธิเลือกตั้งไว้ 18 ปี หรือ 20 ปี เป็นต้น

4.2 ความเป็นพลเมือง หมายถึง การเป็นสมาชิกรัฐหนึ่ง ๆ และการเป็นสมาชิกรั้มนำมาซึ่งสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง

4.3 การมีถิ่นที่อยู่ หมายถึง การกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการมีถิ่นที่อยู่ ภายในเขตเลือกตั้ง

4.4 การรู้หนังสือ เงื่อนไขนี้ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

4.5 คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ หมายถึง การจำกัดสิทธิบุคคลบางประเภทที่มืความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงจนถูกศาลตัดสินลงโทษ หรือตัดสิทธิในการเลือกตั้ง

4.6 คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ของจิตใจ ประเทศต่าง ๆ มักจะไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลที่มีความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เช่น คนวิกลจริตไม่สมประกอบ เป็นต้น

4.7 คุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการ เช่น นักพรต นักบวช ซึ่งสังคมถือว่าไม่ควรมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะจะไม่เป็นผลดีต่อสถานภาพของตัวเอง

5. หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal Suffrage) หมายถึง การมีสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชน มีความสำคัญและได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้เลือกตั้งจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไร หลักการที่ใช้เป็นมาตรการในการให้ความเสมอภาค คือ การให้ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งคนหนึ่ง ๆ มีคะแนนเสียงเพียงหนึ่งคะแนน (One man One vote) และคะแนนเสียงทุกคะแนนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

6. หลักการลงคะแนนเสียงลับ (Secret Vote) หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้จะได้รับการพิทักษ์ปกป้องโดยการออกเสียงลับ โดยผู้ออกเสียงไม่จำเป็นต้องบอกผู้อื่นว่าตนเลือกใคร ซึ่งจะกระทำโดยวิธีให้เอาบัตรลงคะแนนผนึกในซองแล้วมอบให้กรรมการตรวจคะแนน หรือใส่หีบบัตรเลือกตั้ง

7. หลักการวิธีการลงคะแนนเสียงอิสระอย่างอื่น (Free Voting Procedure) หมายถึง การที่จะไม่ใช้วิธีการลงคะแนนเสียงโดยลับดังกล่าว แล้วก็ต้องใช้วิธีการลงคะแนนเสียงอย่างอิสระ

อย่างอื่น ๆ กล่าวโดยสรุป การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมือง ซึ่งแสดงออกถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของประชาชน โดยยึดหลัก ความเป็นอิสระ หลักการเลือกตั้ง ตามกำหนดเวลา หลักการออกเสียงทั่วไป หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาคและหลักการลงคะแนนเสียงลับ

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์การเลือกตั้งมีด้วยกันหลายวิธี เช่น หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งต้องกระทำโดยเสรีไม่มีการบังคับกดขี่ หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง หมายถึง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย หลักการออกเสียงทั่วไป หมายถึง การให้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิ หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค หมายถึง การมีสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชน มีความสำคัญและได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้ง

พฤติกรรมทางการเมือง (Political Behavior) หมายถึง การแสดงกริยาอาการและความรู้สึกนึกคิดทางการเมืองของมนุษย์ การแสดงกริยาอาการและความนึกคิดดังกล่าวเป็นปฏิกิริยาตอบสนองกระบวนการทางการเมืองการปกครอง ที่มีอยู่ในแต่ละระบบการเมือง ดังนั้น พฤติกรรมทางการเมือง จึงหมายถึง ลักษณะรูปแบบของกริยาอาการและความนึกคิดทางการเมือง การปกครอง เป็นต้น ว่ารูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบต่าง ๆ เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การปฏิบัติตามกฎหมาย ความสนใจทางการเมือง ความเชื่อหน่ายทางการเมือง และความเชื่อมั่นทางการเมือง เป็นต้นแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในทางรัฐศาสตร์นั้นพัฒนาขึ้นมาจากความสนใจของนักวิชาการ 2 สาขา คือ นักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักวิชาการเหล่านี้ได้ให้ความสนใจอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่มีต่อพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลเป็นเบื้องต้น สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมดังกล่าว บ่งชี้จากการศึกษาอาชีพกลุ่มชาติพันธุ์ หรือกลุ่มวัฒนธรรมและชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ รวมทั้งแบบแผนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้วย ต่อมาได้ให้ความสนใจอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาหรือความรู้สึกทางการเมือง เช่น ความสนใจที่มีต่อการเมือง การสังกัดกลุ่มหรือการสังกัดพรรคการเมืองบางพรรค เป็นต้น การศึกษาดังกล่าวนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมายแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของไทยที่เป็นระบบต่อไป (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527: 12) นักสังคมศาสตร์ได้แบ่งทฤษฎีของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ออกเป็น 3 ประเด็น คือทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด (Determinative

Theories) ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously Rational Theories) และทฤษฎีระบบ (System Theories) ดังนี้

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2525:15-18) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนดระบุว่า พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกำหนดโดยปัจจัยทางสังคม ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่า ปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคล ทั้งในระดับกว้างทั่วไป และแคบลงมาจนถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจ มีอิทธิพล อย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ ได้แก่ ตัวแบบพลังทางสังคม ของ พอลลาซาเฟลด์ “ทฤษฎีสานาม” ของนักจิตวิทยา เคิร์ต เลวิน กล่าวอีกนัยหนึ่งทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบ (Pattern) ของพฤติกรรมซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย (Deductive Generalization) หรือทำนายพฤติกรรมในอนาคตหากให้ประโยชน์อย่างสำคัญในด้านการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้องกันให้เป็นระเบียบ

2. ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประเภทที่สาม คือ ทฤษฎีระบบเป็นที่น่าสังเกตถึงแม้ว่าทฤษฎีระบบจะเป็นที่นิยมในหมู่นักรัฐศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ทั่วไปในปัจจุบัน แต่ปรากฏว่ามีผู้นำไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางการเมือง และพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างจริงจังน้อยมาก ในปี ค.ศ. 1959 ทัลคอตท์ พาร์สันส์ เจ้าของทฤษฎีระบบคนหนึ่งได้ศึกษาผลงานเรื่อง Voting ของเบอร์เรอตัน และพบว่า การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบความคิดของทฤษฎีระบบในผลงานอื่น ๆ ก็ได้มีการนำทฤษฎีระบบเข้าไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งบ้างเช่นกัน ผิดแต่ว่าไม่ได้เจาะจงอย่างแจ่มชัดว่าดำเนินการวิจัยไปตามกรอบของทฤษฎีระบบ โดยตรงเท่านั้น เป็นต้นว่า งานของนักวิจัยกลุ่มมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้ตั้งแนวความคิด “การลงคะแนนเสียงตามปกติ” (Normal Vote) ขึ้น การลงคะแนนเสียงตามปกติ คือ ความเข้มของอิทธิพลด้านปัจจัยความนิยมของพรรคใหญ่ทั้งสองพรรคที่มีต่อการเลือกตั้ง “ปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย” (Short-term Forces) ก็เป็นอีกแนวความคิดหนึ่ง ที่ถือว่าทำให้ผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเบี่ยงเบนไปตามภาวะปกติแคมป์เบลล์ และคณะ ได้ระบุว่า การแข่งขันทางการเมืองของพรรคการเมืองในสหรัฐอเมริกา มีลักษณะเป็นสภาพหนึ่งที่เกิดขึ้นจากภาวะสมดุล (Homeostatic) ของระบบซึ่งมีเสถียรภาพหรือมั่นคงเข้มแข็งในระดับต่าง ๆ กัน การขึ้นลงของอัตราการไปลงคะแนนเสียงและการเลือกพรรคใดพรรคนั้นขึ้นอยู่กัส่วนผสมของปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัยกับปัจจัยพื้นฐาน คือ ความนิยมพรรคของอเมริกัน ปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัยมักจะ ได้แก่ ความน่าสนใจในตัวผู้สมัคร นโยบายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางการเมือง ภาพพจน์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของพรรค สถานการณ์ภายในและภายนอกประเทศ เป็นต้น

ซึ่งผันแปรไปในแต่ละ ช่วงสมัยการเลือกตั้ง เมื่อสาระรวมกันแล้วผู้ลงคะแนนเสียงจะชอบพรรคหนึ่งมากกว่าอีกพรรคหนึ่ง ทำให้แกว่งออกจากสภาวะสมดุล “ปกติ” ไป และเมื่อถึงการเลือกตั้งคราวต่อไปก็มักจะ “แกว่ง” แล้วโดยนัยเดียวกันเป็นอย่างไรเรื่อยไป และในกรอบการวิเคราะห์ดังกล่าวนี้แท้ที่จริงเป็นไปตามกรอบของทฤษฎีระบบอย่างไรก็ตาม หากถือว่าการศึกษาดังกล่าวเป็นการใช้ทฤษฎีระบบแล้วก็ยังมีการศึกษาอีกจำนวนมากที่อยู่ในขอบข่ายของทฤษฎีนี้ การใช้ทฤษฎีดังกล่าวมุ่งปัจจัยที่ทำให้เกิด คุณภาวะขึ้นในการเลือกตั้งนั้นคือ ผู้พิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดและความสำนึกเชิงเหตุผล ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย การใช้ทฤษฎีดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นตัวแทนเชิงการทำนาย

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ (Patron Client) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย ซึ่งต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน กล่าวคือ ผู้อุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะที่สูงกว่าในเชิงสัมพันธ์ และรับผู้อุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะต่ำกว่า ความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายอาจจะเป็นไปได้ตั้งแต่เชิงเศรษฐกิจ การช่วยเหลือต่าง ๆ ตลอดจนจนถึงให้ความคุ้มครองและที่สำคัญคือความสัมพันธ์แบบนี้ จะอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก ซึ่งแต่ละฝ่ายในสังคมจะมีอิสระที่จะเลือกผู้อุปถัมภ์ หรือผู้อุปถัมภ์เลือกผู้รับอุปถัมภ์และยังมีอิสระในการกำหนดจำนวนบุคคลที่เขามีความสัมพันธ์ด้วย และความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้อาจสิ้นสุดลงเมื่อไรก็ได้ หากมีการตอบแทนที่แต่ละฝ่ายได้รับไม่คุ้มค่าที่เขาจะเป็นผู้อุปถัมภ์หรือผู้รับอุปถัมภ์ ผู้ได้อุปถัมภ์อาจจะไปหาผู้อุปถัมภ์คนใหม่และรับผู้อุปถัมภ์ก็เลือกให้ผลประโยชน์แก่ผู้อุปถัมภ์

กล่าวโดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความนึกคิดทางการเมืองของมนุษย์เพื่อตอบสนองกระบวนการทางการเมือง การปกครอง ได้แก่ การออกเสียงเลือกตั้ง ความสนใจหรือความเบื่อหน่ายทางการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง

การตัดสินใจเลือกตั้งอาจเกิดจากการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง หรือการได้รับสิ่งของตอบแทน กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ (สัมฤทธิ์ ราชสัมณะ. 2530:36 ; อ้างถึงใน จิตติล คุ้มครอง. 2545:13-15)

1. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคือ ขั้นตอนของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งเริ่มจากการได้รับข่าวสารว่าจะต้องมีการเลือกตั้ง การได้รับข่าวสาร

ของการสมัครรับเลือกตั้ง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งในการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมือง ประชาชนในชนบทได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยผ่านสื่อ หรือช่องทางใดบ้าง และข่าวสารต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประชาชนเลือกรับข่าวสาร ในลักษณะใดจนกระทั่งนำข่าวสารนั้นไปเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เหลือเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงให้ จากสื่อหรือช่องทางหลาย ๆ ทางนั้น ประชาชนเลือกที่จะเชื่อข่าวสารจากแหล่งใดมากที่สุด และลักษณะของข่าวสารที่ผ่านไปสู่ผู้ลงคะแนนเสียงนั้นก็จะเป็นลักษณะข่าวสารที่หลากหลาย หลายแง่หลายมุมเพื่อที่จะจูงใจให้ลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ประชาชนเลือกที่จะรับข่าวสารลักษณะใดมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่จะลงคะแนนเสียงให้

2. การสร้างหลักเกณฑ์และการให้นำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าต้องมีการตัดสินใจและได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่หรือผู้ลงคะแนนเสียงที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือผูกพันกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุดให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้หรือเท่าที่ตนเองต้องการจะลงคะแนนเสียงให้หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล ในขั้นตอนนี้จะเริ่มมีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเพื่อให้ผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบกับตัวผู้สมัคร ข่าวสารต่าง ๆ ทั้งในด้านส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมือง ก็จะเริ่มเข้าสู่ประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงก็เริ่มจะประเมินข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับมานั้น สอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ ผู้ลงคะแนนบางคนอาจจะให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมือง บางคนให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้รับเลือกตั้ง

3. การประเมินและการจัดลำดับผู้รับเลือกตั้ง เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และให้นำหนักของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงแล้วตามผู้ลงคะแนนเสียงใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัคร จากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน (หรือเท่ากับผู้ลงคะแนนเสียงจะประเมิน) ว่าตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรจะได้รับ การประเมินเท่าไร ตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงของแต่ละคน

4. การตัดสินใจสุดท้ายว่าจะลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ในขั้นตอนนี้ ตามปกติแล้วผู้ลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาสอดแทรก คือ ผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะ

ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของสิ่งของ เงินทองที่ได้รับจากห้วคะแนน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเงินและสิ่งของนี้อาจจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่งด้วย กล่าวคือ ถึงแม้ว่าจะมีขั้นตอนในกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งมาโดยตลอด จนกระทั่งได้ตัวผู้สมัครได้รับการประเมินสูงสุดแต่เมื่อรับเงินหรือสิ่งของไปแล้ว อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครที่ตนรับสิ่งของ หรือเงินทองมาก็ได้กล่าวโดยสรุป ในระบบการปกครองระบบประชาธิปไตยถือว่าการเลือกตั้งเป็นกลไกและกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญในการที่จะกำหนดว่า ใครคือผู้ที่เหมาะสมที่จะปกครองโดยชอบคั้งนั้น เพื่อให้สังคมการเมืองไทยเป็นสังคมการเมืองแบบประชาธิปไตยที่มีประสิทธิภาพและเสถียรภาพ เป็นระบอบปกครองแบบประชาธิปไตยโดยประชาชนและเพื่อประชาชน โดยแท้ กนไทยทุกคนจึงร่วมกันสร้างสรรค์ เสริมสร้าง และปรับแต่งให้วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยมีลักษณะสอดคล้องรองรับและสนับสนุนต่อระบอบขบวนการทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การเสริมสร้างให้การเมืองไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งประการหนึ่งที่จะทำให้สังคมการเมืองไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อ ประชาชน ในที่สุดระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่มีประสิทธิภาพและเสถียรภาพก็จะสัมฤทธิ์ผล การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองไทยให้สอดคล้องกับระบบประชาธิปไตยจึงเป็นเครื่องชี้วัด (Indicators) ของความเป็นประชาธิปไตยในสังคมไทย การเลือกตั้งยังเป็นการให้เสรีภาพทางการเมืองกับประชาชน กล่าวคือ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยผ่านทางตัวแทนนั่นเอง

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ. 2553: ไม่มีเลขหน้า) มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการจัดบริการสาธารณะ ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ ได้รับการจัดตั้งเป็นตำบลเมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยแยกออกมาจากตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2539

สภาพทั่วไป

1. ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ระยะห่างจากที่ว่าการอำเภอสังขะ ประมาณ 2 กิโลเมตร พื้นที่รับผิดชอบ 65 ตารางกิโลเมตร มีชุมชนในความรับผิดชอบ จำนวน 11 หมู่บ้าน

2. อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลสังขะ ตำบลทับทัน
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลคม อำเภอสังขะ และเขตอำเภอบัวเขต
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลพระแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลสะแกด ตำบลบ้านจารย์

3. ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่โดยทั่วไปเป็นคอนสลับที่นา มีห้วยเสนและห้วยกระทิง ไหลผ่านที่ดอนเป็นที่ปลูกพืชไร่ ที่ลุ่มเป็นพื้นที่ทำนา

4. ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์-เดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม-เดือนมกราคม

5. ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ มีประชากร ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552 จำนวน 8,735 คน แยกเป็นชาย 4,457 คน หญิง 4,278 คน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 5,796 คน มีครัวเรือนจำนวน 2,137 ครัวเรือน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ด้านคมนาคม การคมนาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ มีเพียงการคมนาคมทางบก ได้แก่ เส้นทางรถยนต์ที่สำคัญ คือ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 24 (โชคชัย-เดชอุดม) เชื่อมการคมนาคมระหว่างตำบลบ้านซบกับอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ และเชื่อมการคมนาคมระหว่างตำบลบ้านซบ กับอำเภอชุมพวง จังหวัดศรีสะเกษ ทางหลวงชนบทหมายเลข 2124 จากตำบลบ้านซบไปเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข 2077 ที่ตำบลสังขะ สามารถคมนาคมไปจนถึงอำเภอลำดวน และอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์ ทางหลวงหมายเลข 2124 ลงไปทางทิศใต้ เชื่อมการคมนาคมระหว่างตำบลบ้านซบ กับอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

2. การโทรคมนาคม ตู้โทรศัพท์สาธารณะ 7 เครื่อง โทรศัพท์สาธารณะที่ติดตั้งที่บ้าน จำนวน 5 เครื่อง

3. การบริการไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหลังคาเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลัก คือ การทำนา จำนวนพื้นที่การทำนาทั้งหมด 10,208 ไร่ จำนวนครัวเรือนที่ทำนา 800 ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 340 กก./ไร่ อาชีพรอง คือ การทำไร่ พื้นที่การทำไร่ทั้งหมด 3,780 ไร่ จำนวนครัวเรือนที่ทำไร่ 600 ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 300 กก./ไร่

สภาพทางสังคม

ชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ มีจำนวน 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านขบ

หมู่ที่ 2 บ้านไทยสมบูรณ์

หมู่ที่ 3 บ้านศาลา

หมู่ที่ 4 บ้านชำสมิง

หมู่ที่ 5 บ้านโพนชาย

หมู่ที่ 6 บ้านตะกอยอด

หมู่ที่ 7 บ้านโชคชัย

หมู่ที่ 8 บ้านศาลาสამัคคี

หมู่ที่ 9 บ้านพุนทราย

หมู่ที่ 10 บ้านโชคชัยสามัคคี

หมู่ที่ 11 บ้านหนองโพน

หมายเหตุ หมู่ที่ 1 พื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสังขะ

1. ศาสนาและวัฒนธรรม ประชากรส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ นับถือศาสนาพุทธ มีวัด 1 แห่ง และสำนักสงฆ์ 7 แห่ง ด้านวัฒนธรรม ได้ยึดถือปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นอยู่เสมอ ซึ่งมีดังนี้ คือ ประเพณีวันสงกรานต์ และวันผู้สูงอายุ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา

2. การศึกษา มีโรงเรียนประถม 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านไทยสมบูรณ์ โรงเรียนบ้านศาลาสამัคคี โรงเรียนบ้านโพนชาย โรงเรียนบ้านชำสมิง โรงเรียนระดับอาชีวะ 1 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพสังขะ

อัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ

ปัจจุบันมีบุคลากรในองค์กรจำนวน 56 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างทั่วไป

วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ

ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่น ให้มีความมั่นคงแข็งแรง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย
 2. พัฒนาระบบการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตลอดจนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
 3. พัฒนาความเข้มแข็งในการให้บริการทั้งทางด้านสาธารณะ ด้านการเงินและการคลัง
 4. ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 5. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนในทุก ๆ ด้าน
- ยุทธศาสตร์การพัฒนา**
- ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในช่วงระยะ 3 ปี ได้ดังนี้
- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านพัฒนาส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการใช้ทรัพยากรที่ดินและการใช้แหล่งน้ำ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการพัฒนาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา**
- การดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นในปีงบประมาณที่ผ่านมาภายใต้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ พ.ศ. 2548 โดยในการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติเชิงปริมาณมีผลการดำเนินงานไม่สมบูรณ์ครบถ้วนตามแผนที่กำหนดเนื่องจากสาเหตุด้านระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารซึ่งเข้ามาดำเนินงานในระยะเวลาที่จำกัดทำให้การดำเนินงานในบางส่วน เช่น งานด้านเศรษฐกิจและสังคมซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานและการติดตามผลเพื่อให้ได้ตาม

แผนงาน ซึ่งในการดำเนินงานตามแผนปี 2553-2555 คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามแผนที่กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

สุชัย บุตรสาระ (2535:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนและบทบาทผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง เพราะเป็นสิทธิหน้าที่ของประชาชนยิ่งกว่าความสำคัญอื่นใด โดยการลงคะแนนเสียงเป็นไปโดยคำนึงถึงทั้งพรรคและตัวบุคคลประกอบกัน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง สำหรับผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้นำท้องถิ่นพบว่า ผู้นำท้องถิ่นเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความคุ้นเคยกับผู้คนในชุมชน หมู่บ้านที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่เป็นคนที่มิถุนีลาเนาอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิชาติ นาคสุข (2536:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตมีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง พฤติกรรมก่อนการเลือกตั้ง ตามลำดับ

ปิยะ กิจถาวร (2541:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลเมืองปาดานี การศึกษาครั้งนี้พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรภูมิหลังด้านการนับถือศาสนาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ทั้งการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เภทซ์ที่ใช้ในการเลือกตั้งรวมทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง คือผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามมีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยอาศัยเกณฑ์ในแง่คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาพุทธมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้สมัคร โดยดูที่นโยบาย ผลงานมากกว่า รวมทั้งผู้ที่นับถือศาสนาพุทธมีแนวโน้มได้รับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ในการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า การมองปัญหาในเขตเทศบาลของผู้นับถือศาสนาต่างกัน จะมีความแตกต่างกันทั้งประเภทและจำนวนของปัญหาคือผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะเห็นว่าปัญหาสำคัญในเขตเทศบาลคือ ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความอยู่รอดและการดำรงชีวิตในเขตชุมชน เช่น ปัญหาส้วม ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาขยะ รวมถึง

ปัญหาเสพติด ส่วนปัญหาในความเห็นของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธเป็นปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต เช่น ปัญหาน้ำประปา ปัญหาการจราจร และปัญหาความสะอาด สรุปได้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรภูมิหลังทางด้านศาสนากับทัศนคติที่มีต่อปัญหาในท้องถิ่น แต่เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ ทำการศึกษาพบว่าตัวแปรทางด้านกรนับถือศาสนากับรายได้มีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนคือผู้ที่ นับถือศาสนาพุทธส่วนใหญ่จะมีรายได้สูงส่วนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีรายได้ต่ำ ดังนั้นผู้ที่นับ ถือศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ซึ่งจะเป็นผู้มีรายได้ต่ำ จึงมองปัญหาหรือต้องประสบกับปัญหามากกว่า ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและเป็นปัญหาการดำรงชีวิตและความอยู่รอดในเขตชุมชนเมือง เช่น ปัญหา สลัมดังกล่าวมาแล้วข้างต้นจึงเป็นการยืนยันให้เห็นอีกครั้งว่าตัวแปรภูมิหลังทางด้านศาสนาอาจจะ เป็นตัวแปรแทรกระหว่างสัมพันธ์ข้างต้นประเด็นนี้ควรจะมีการศึกษาต่อเนื่องเพื่อขยายผลให้เห็น อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ระดับการศึกษากับการเป็นฐานนโยบาย การศึกษารั้งนี้ ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของจังหวัดปัตตานีที่สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า ผู้มีการศึกษาสูงมี แนวโน้มที่จะเลือกผู้สมัคร โดยอาศัยเกณฑ์การดูที่นโยบายมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ทั้งนี้ มีความเชื่อโดยทั่วไปว่าในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตัวแปรทางศาสนา และวัฒนธรรมท้องถิ่นมี ความสำคัญที่สุดต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองแต่การศึกษารั้งนี้กลับให้ข้อสรุปที่ได้มาก จากข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า ถึงแม้ศาสนาจะมีความสำคัญ แต่สิ่งที่อยู่เบื้องหลังซึ่งมีความสำคัญ มากกว่าคือระดับการศึกษา และระดับรายได้ซึ่งส่งอิทธิพลทั้งทางตรง และทางอ้อมผ่านตัวแปร ทางศาสนา ทำให้บุคคลมีทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองต่างกัน

จิตติ คุ้มครอง (2545:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนใน กรอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540: ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มวลเหตุของใจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของ กรณีศึกษานี้เป็นมูลเหตุของใจในเชิงบวกในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยในลำดับแรกๆ แต่ให้ความสำคัญกับเรื่องตัวบุคคลมากกว่าระบบ เช่น การอยากได้ผู้แทนดี หรือไปเลือกตั้งตาม หน้าที่ส่วนการ ไปตามเหตุผลของระบบของการซื้อสิทธิขายเสียงนั้นเป็นเหตุของใจในอันดับหลัง โดยประชาชนคิดว่า ผลประ โยชน์ที่ตนได้รับนั้นเป็นบทบาทและหน้าที่ของ ส.ส. และพรรค การเมืองที่ควรพึงกระทำ ให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งของ ประชาชนให้ความสนใจกับการติดตามข่าวสารทางการเมืองเป็นหลักมากกว่าจะไปเข้าร่วมกิจกรรม ทางการเมือง หรือการเข้าร่วมกับพรรคการเมืองโดยการติดตามข่าวสารจะอาศัยผ่านสื่อในอันดับ แรก และรองลงมาคือหนังสือพิมพ์ และการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนส่วน ใหญ่จะเลือกทั้งพรรคและตัวบุคคล รองลงมาเลือกตัวบุคคล

ศุทธนู ศรีไสย์ (2547:บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงของเทศบาลเมืองจันทบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ในการเลือกตั้งครั้งสุดท้ายที่ผ่านมาประชาชนประมาณร้อยละ 71 ออกไปเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลผู้ไป สาเหตุ 5 อันดับแรกที่ประชาชนเลือกแต่ละกลุ่มเพราะ 1) ชอบ 2) ตั้งใจทำงาน 3) เป็นคนดี 4) เลือกตามคำแนะนำของครอบครัว และ 5) ผลงานดี ตามลำดับ 2. ประชาชนประมาณร้อยละ 51 ทราบว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลประมาณเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ 2547 และประชาชนที่มีสิทธิร้อยละ 82 คาดว่าจะออกไปเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และประมาณร้อยละ 59 ของผู้ที่จะไปเลือกตั้งจะเลือกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ส่วนลักษณะและคุณสมบัติ 3 อันดับแรกของสมาชิกสภาเทศบาลที่ประชาชนต้องการเลือกคือ 1. จริงใจแก้ปัญหาท้องถิ่นอย่างจริงจัง 2. เข้าใจปัญหาของประชาชนและชุมชน และ 3. ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับฟัง แสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหา 4. ประชาชนประมาณร้อยละ 39 ทราบว่าจะมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงประมาณเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2547 (อีกประมาณร้อยละ 61 ไม่ทราบ) สำหรับคุณสมบัติของนายกเทศมนตรีที่ประชาชนต้องการคือ ต้องสังกัดกลุ่มการเมืองท้องถิ่น สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีพฤติกรรมสำคัญใน 3 อันดับแรก คือ 1. จริงใจแก้ปัญหาท้องถิ่นอย่างจริงจัง 2. แก้ปัญหาด้วยความรวดเร็ว และ 3. เข้าใจปัญหาของประชาชนและชุมชน 4. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการขอเทศบาลในด้านความสะอาดของชุมชนและการกำจัดขยะมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลอยู่ในระดับมาก ส่วนบริการอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง 5. สามตัวแปร คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาล ความสะอาดของชุมชน/การกำจัดขยะมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล และการให้บริการด้านห้องสมุดประชาชน เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการขอเทศบาล ความต้องการเร่งด่วนของประชาชนที่ต้องการให้เทศบาลเมืองจันทบุรีดำเนินการ 5 อันดับแรก ได้แก่ 1. การป้องกันน้ำท่วม/ปรับปรุงท่อระบายน้ำ/ทำนบน้ำ/ทำนบกั้นน้ำ 2. การกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล/ความสะอาดของถนนหนทาง 3. การเข้มงวดเรื่องการปราบปรามยาเสพติด 4. การเคร่งครัดในเรื่องการจัดการจราจรบนท้องถนน (สัญญาณไฟ การจอดรถ และควบคุมการทำผิดกฎหมายจราจร) และการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และ 5. การปรับปรุงถนนหนทางที่คับแคบ และการส่งเสริมอาชีพ/พัฒนารายได้ของประชาชน ตามลำดับ

ธาวิน ชีรวินทยา (2548:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพนักงานบริษัท เกท กูเมท์ (ประเทศไทย) จำกัด : กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัท เกษ (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนระดับการศึกษาที่ถืออยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัท เกษ (ประเทศไทย) จำกัด

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การไปฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครหรือ พรรคการเมือง การชักชวนเพื่อนหรือญาติพี่น้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความสนใจทางการเมือง คือ การ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองหรือเหตุการณ์บ้านเมือง การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการเมืองของสมาชิก ในครอบครัว เหตุผลที่สนใจการเลือกตั้ง การได้รับข่าวสารทางการเมือง คือ การได้รับข่าวสารจาก วิทยุ การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ การได้รับสิ่งตอบแทน คือ การได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ พฤติกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัท เกษ (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนการทราบข่าวสารจาก โทรทัศน์ การทราบข่าวสารจากป้ายโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การทราบข่าวสารจากคณะกรรมการการ เลือกตั้ง การทราบข่าวสารจากแหล่งอื่นๆ และการได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของจากผู้สมัครหรือพรรค การเมืองใดก็จะไม่เลือกพรรคการเมืองนั้น ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัท เกษ (ประเทศไทย) จำกัด

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า มูลเหตุจูงใจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นมูลเหตุใจเชิงบวก ให้ความสำคัญกับเรื่องตัวบุคคลมากกว่าระบบ เช่น อยากได้คนดีเป็นผู้แทน หรือไปเลือกตั้งตามหน้าที่ ส่วนการ ไปเลือกตั้งตามเหตุผลของระบบการซื้อเสียงนั้น เป็นมูลเหตุจูงใจอันดับหลัง โดยปกติประชาชนคิดว่าผลประโยชน์ที่ตนได้รับนั้นเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้แทน และ พรรคการเมืองพึงกระทำให้แก่ประชาชนนอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนให้ความสนใจกับการติดตามข่าวสารทางการเมืองเป็นหลักมากกว่าจะไปเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือการเข้าร่วมกับพรรคการเมืองโดยการติดตามข่าวสารจะอาศัยผ่านสื่อในอันดับแรก และรองลงมาคือหนังสือพิมพ์ และ การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนส่วนใหญ่จะเลือกทั้งพรรคและตัวบุคคลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การไปฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครหรือ พรรคการเมือง การชักชวนเพื่อนหรือญาติพี่น้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความสนใจทางการเมือง คือ การ ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองหรือเหตุการณ์บ้านเมือง การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องการเมืองของสมาชิก ในครอบครัว เหตุผลที่สนใจการเลือกตั้ง การได้รับ

ข่าวสารทางการเมือง คือ การได้รับข่าวสารจาก วิทยุ การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ การได้รับ
สิ่งตอบแทน คือ การได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาลงคะแนนเสียง
เลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ พฤติกรรมการเลือกตั้ง ส่วนการทราบ
ข่าวสารจาก โทรทัศน์ การทราบข่าวสารจากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ การทราบข่าวสารจาก
คณะกรรมการการเลือกตั้ง การทราบข่าวสารจากแหล่งอื่นๆ และการได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของ
จากผู้สมัครหรือพรรค การเมืองใดก็จะไม่เลือกพรรคการเมืองนั้น ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ ไม่มี
ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ใน 11 หมู่บ้าน จำนวน 5,796 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง (คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	บ้านขบ	687	45
2	ไทยสมบูรณ์	484	32
3	ศาลา	621	40
4	ชำสมิง	512	33
5	โพนชาย	547	35

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง (คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
6	ตะกอยอด	530	34
7	โชคชัย	416	27
8	ศาลาสამคึก	618	40
9	พุนทราย	641	41
10	โชคชัยสามคึก	454	29
11	หนองโพน	286	19
	รวม	5,796	375

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ทฤษฎี แนวคิดและหลักการ ตลอดจนสภาพปัญหาของพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 ให้ประธาน และกรรมการควบคุมเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ ทำการตรวจสอบ

2.4 นำแบบสอบถามที่ประธาน และกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระตรวจสอบ

แก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพ เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบ ได้แก่

2.5.1 นายธนภัทร หวังสม ท้องถิ่นอำเภอสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2.5.2 นายเอกสิทธิ์ ทองอ้อม นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสะภาค อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2.5.3 นายไพบูรณ์ แก้วใส ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านศาลาสამคี่ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้ประธานและกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะภาค อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9506 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นคอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อแจกจ่ายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ด้วยตนเอง

4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
5. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
 2. ลงรหัสแบบสอบถาม
 3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
 4. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
- การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้
1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
 2. ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบา อำเภอสว่าง จังหวัดสุรินทร์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
 3. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย
 4. เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:111)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีการปฏิบัติในระดับมาก
2.51-3.50	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1.00-1.50	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้
 - 2.1 ร้อยละ (Percenttege)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น

3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	375	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	195	52.00
1.2 หญิง	180	48.00
2. อายุ		
2.1 18-25 ปี	10	2.66
2.2 26-30 ปี	62	16.53
2.3 31-40 ปี	96	25.61
2.4 41-50 ปี	130	34.67
2.5 51 ปีขึ้นไป	77	20.53
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	144	38.40
3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	24	6.40
3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	133	35.46
3.4 ปวส./อนุปริญญา	9	2.40
3.5 ปริญญาตรีขึ้นไป	21	5.60
3.6 อื่น ๆ	44	11.74

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. อาชีพ		
4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	19	5.06
4.2 พนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน	54	14.40
4.3 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	21	5.60
4.4 นักเรียน/นักศึกษา	5	1.33
4.5 เกษตรกร	276	73.61

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 375 คน เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นชายจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 เป็นหญิง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.67 รองลงมาช่วงอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.61 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 18 – 25 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.66

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่าจบระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.46 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40

เมื่อจำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า อาชีพเกษตรกร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 73.61 รองลงมา อาชีพพนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33

ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ปรากฏดังตาราง 3 - 6 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อคำถาม ด้านการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง	3.61	0.34	มาก
2. ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง	2.75	0.54	ปานกลาง
3. ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3.85	0.46	มาก
รวมเฉลี่ย	3.40	0.32	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.85$) ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.61$) และด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ($\bar{X}=2.75$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง			
1. การซื้อเสียงของผู้สมัครเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.42	0.78	ปานกลาง
2. ได้รับข่าวสารการณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	3.76	0.59	มาก
3. การได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.46	0.82	ปานกลาง
4. คำมั่นสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงเป็นสิ่งจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.77	0.68	มาก
5. นโยบายของผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.66	0.67	มาก
6. เลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถและการศึกษาสูง	3.31	0.85	ปานกลาง
7. เลือกพรรคการเมืองที่มีหัวหน้าพรรคที่มีความสามารถ	3.45	0.72	ปานกลาง
8. ต้องการมีส่วนร่วมในทางการเมือง	3.67	0.68	มาก
9. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	3.58	0.65	มาก
10. ผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว	4.03	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย	3.61	0.34	มาก

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชนบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1,3,6 และข้อ ๑๐ อยู่ในระดับปานกลางส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 10 ผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว ($\bar{X}=4.03$) รองลงมาคือ ข้อ 4 กำมันสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงเป็นสิ่งจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.77$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 เลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถและการศึกษาสูง ($\bar{X}=3.31$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านพฤติกรรมก่อนการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านพฤติกรรมก่อนการใช้สิทธิเลือกตั้ง			
11. รับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น	4.00	0.67	มาก
12. ร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	3.24	0.78	ปานกลาง
13. ให้ความรู้แก่บุคคลอื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	2.22	0.98	น้อย
14. เป็นหัวคะแนนเดินหาเลือกเสียงแก่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	2.10	1.05	น้อย
15. เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนเพื่อเปรียบเทียบนโยบาย	3.81	0.66	มาก
16. ท่านเคยแนะนำหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่	2.15	1.06	น้อย
17. ท่านเคยสมัครหรือเคยคิดว่าจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล นายกเทศมนตรี	2.10	1.24	น้อย
18. ท่านเคยต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่นในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง	2.03	0.96	น้อย
19. ท่านเคยร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในการสอดส่องดูแลการทุจริตการเลือกตั้ง	2.41	1.12	น้อย
20. ท่านเคยรับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง	3.48	1.11	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.75	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านพฤติกรรมก่อนการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 11 และข้อ 15 อยู่ในระดับมาก ข้อ 12 และข้อ 20 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11 รับประทานอาหารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ($\bar{X}=4.00$) รองลงมาคือ ข้อ 15 เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนเพื่อเปรียบเทียบนโยบาย ($\bar{X}=3.81$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 18 ทานเกษตรต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่นในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง ($\bar{X}=2.03$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการตัดสินใจออกเสียง
เลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการตัดสินใจออกเสียงเลือกตั้ง			
21. ตัดสินใจลงคะแนนเลือกคนที่มีอุดมการณ์และ ซื่อสัตย์สุจริต	3.70	0.69	มาก
22. ตัดสินใจเลือกคนที่ออกเยี่ยมเยียนประชาชนและ ไม่ทอดทิ้งประชาชนเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว	3.80	0.75	มาก
23. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความ นอบน้อมถ่อมตน	3.86	0.78	มาก
24. ตัดสินใจเลือกผู้ที่จะช่วยเหลือและทำประโยชน์ แก่ส่วนรวม	4.00	0.78	มาก
25. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำใน ชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่	4.18	0.70	มาก
26. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ที่ท่านศรัทธา	4.10	0.71	มาก
27. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองใหญ่ สามารถนำงบประมาณมาลงพื้นที่ได้มาก	3.80	0.75	มาก
28. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ทำ ประโยชน์ให้กับท้องถิ่น	3.85	0.72	มาก
29. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ หัวหน้าพรรคมีความรู้ความสามารถ	3.87	0.74	มาก
30. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น	3.41	0.98	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.85	0.46	มาก

จากตาราง 6 พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการตัดสินใจออกเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 30 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 25 ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำในชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่ ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ข้อ 26 ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ทำงานศรัทธา ($\bar{X} = 4.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 30 ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.41$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปรากฏดังตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น ร่วมเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบ การทุจริตการเลือกตั้ง	98	40.83
2	นักการเมืองควรนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว	76	31.66
3	นักการเมืองควรปรองดองกันไม่ควรแบ่งพรรคแบ่ง พวก	54	22.50
4	การเลือกตั้งควรกระทำโดยเสรีอย่างแท้จริง	12	5.01
รวม		240	100

จากตาราง 7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น ร่วมเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบ การทุจริตการเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.83 รองลงมาคือ นักการเมืองควรนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 31.66 นักการเมืองควรปรองดองกันไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวก คิดเป็นร้อยละ 22.50 และการเลือกตั้งควรกระทำโดยเสรีอย่างแท้จริง คิดเป็นร้อยละ 5.01 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คนได้จากการสุ่มจากประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะภาค อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9506

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอหนังสือถึงปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ แล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามจำนวน 375 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมาคือด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง และด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในการเลือกตั้งของประชาชน พบว่ามีจำนวนมากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น ร่วมเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง รองลงมาคือ นักการเมืองควรนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว นักการเมืองควรปรองดองกันไม่ควรแบ่งพรรค

แบ่งพวก และการเลือกตั้งควรกระทำโดยเสรีอย่างแท้จริง ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับการปฏิบัติการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ มีแนวทางที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ นำไปปรับปรุงพัฒนา และประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิ์และหน้าที่การออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 10 ผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประชาชนยังยึดติดกับเรื่องผลประโยชน์จากการใช้สิทธิตลอดจนความเคยชินที่ว่า การไปใช้เลือกตั้งจะต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทน หรือคำมั่นสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงเป็นสิ่งจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ว่าถ้าได้รับการเลือกตั้งจะทำให้ชุมชนเจริญขึ้น เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปาหรือแม้แต่สิ่งของเครื่องใช้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติ คุ้มครอง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกรอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540: ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี พบว่า มูลเหตุจูงใจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 11 รับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนได้รับฟังข่าวสารทางการเมือง เช่น ป้ายประกาศของทางราชการ โดยเฉพาะและคำมั่น ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทสำคัญต่อการให้ข่าวสารการเลือกตั้งแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ทำให้ประชาชนตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้ประชาชนยังเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง งานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิชาติ นาคสุข (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของ

ประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขต มีนบุรี พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมการก่อนการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำในชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่ ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนให้ความสำคัญกับเครือข่ายจึงตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติ พี่น้อง และกับผู้นำท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความคุ้นเคยในชุมชน หมู่บ้านที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุชัย บุตรสาระ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนและบทบาทผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชน ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง ภาพรวมอยู่ในระดับสูง

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะที่พบมากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ อาจเป็นเพราะประชาชนไม่ได้ออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจกรรมตามที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการให้ข้อมูลกับประชาชนและมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอโดยเฉพาะในคราวที่มีการเลือกตั้ง และให้ประชาชนแสดงประชามติที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจกรรมนั้น ๆ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ก่อนออกเสียงลงประชามติ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นพฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำในชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และชี้แจงถึงความสำคัญในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการเลือกบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่แทน เช่น เลือกคนที่มีอุดมการณ์และซื่อสัตย์สุจริต เลือกคนที่ออกเยี่ยมเยียนประชาชนและไม่ทอดทิ้งประชาชนเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว เลือกผู้สมัครที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ช่วยเหลือและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านเคยต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่นในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักบทบาทสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ร่วมต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่นในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง และรณรงค์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ และตำบลใกล้เคียง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมพล ท่องธรรมชาติ และ เขาวนระ ไตรมาส. (2545). *วิวัฒนาการของระบอบรัฐธรรมนูญไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- โกวิท พวงงาม . (2552). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- คณิน บุญสุวรรณ. (2547). *คู่มือการใช้สิทธิของประชาชน*. กรุงเทพฯ : ตตาตา พับลิเคชั่น.
- จักษ์ พันธุ์เพชร. (2545). *การเมืองและการปกครองไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มายส์ พับลิชชิ่ง.
- จิตติ คุ้มครอง. (2545). *พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในการอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 : ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 2 จังหวัดชลบุรี ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- จันทร์ณี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : นีคพอยท์.
- จิรศักดิ์ สีใจเจริญ. (2543). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. กรณีศึกษา อำเภอบ้านไถ่ จังหวัดลำพูน*. งานศึกษาวิจัยอิสระ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาญชัย แสงศักดิ์. (2542). *กฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง.
- ณัชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร. (2548). *รัฐศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ค่านสุทธา.
- ธาวิณ ชีร์วิทยา. (2548). *พฤติกรรมกรรมการตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพนักงานบริษัท เกท กูเมท์ (ประเทศไทย) จำกัด : กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ . (2537). *กฎหมายทางเลือกของสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยะ กิจถาวร. (2541). *พฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ศึกษากรณีเทศบาลเมืองปัดตานี จังหวัดปัดตานี*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร . (2537). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประยูร กาญจนกุล . (2535) . *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2544). *สิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*.
กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2543). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*.
รัฐสภาสาร, 48 (9) 1-18 (อัครา).
- พวงทอง โยธาใหญ่. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
เชียงใหม่ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระ.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพโรพ ถนัดคำ. (2549) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล
จตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพโรจน์ พลเพชร และ ชลัท ประเทืองวัฒนา. (2546). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ : สุรวงศ์.
- มหาชาติ เสริมใหม่. (2549). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล
เมืองบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขารัฐประศาสนศาสตร์).
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540. (2540). *หน้าที่ของชนชาวไทย*. สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- _____. (2550). *แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน*. กลุ่มพลังวิชาการเพื่ออนาคต.
รศนธ์ รัตนะเสริมพงศ์. (2546). *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : น้ากั้ง.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2548) . *การปกครองท้องถิ่นไทย*. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา : [//www.kpilearning.com/e_learning/lms/e_learning](http://www.kpilearning.com/e_learning/lms/e_learning); ปรับปรุงครั้งล่าสุด
เมื่อ 5 มิถุนายน 2548.
- สมบัติ ธีระชัยวงศ์. (2544). *การเมืองแนวความคิดและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สมพันธ์ เตะชะอริก และคนอื่น ๆ. (2546). *อบต. เทศบาล อบจ. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.

- สัมฤทธิ์ ราชสมณะ. (2530). *กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551).
แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ.
สำเร็จ รักชาติพัฒนา. (2551). *การมีส่วนร่วมการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล*
ตำบล ห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์. ร.บ.ม. (สาขารัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2527). *พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย*.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2553). *งานค้นคว้าอิสระ รศ.ม. (การเมืองและการปกครอง)*. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.Library.cmu.ac.th>
ค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2553.
- สุชัย บุตรสาระ. (2535). *พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน และบทบาทผู้นำท้องถิ่น*
ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2547). *ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและ*
การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงของเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์.
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ. (2552). *แผนอัตรากำลังสามปี พ.ศ.2553 -2555* สุรินทร์:
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ.
- อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). *ประชาธิปไตยท้องถิ่น*. นนทบุรี : มิติใหม่.
- อภิชาติ นาคสุข. (2536). *พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตนิมบุรี*.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อมร รักษาสัตย์. (2543). *ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ : การ์นด์.
- อำเภอสังขะ. (2552). *ทะเบียนราษฎร*. สำนักงานทะเบียน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศษ ๐๕๔๕.๑๑/๖๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณธนภัทร หวังสม

ด้วย นายศุภกษร ตระกูลศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านชนอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๒๑๗

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณเอกสิทธิ์ ทองอัม

ด้วย นายสุภกษร ตระกูลศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณไพบูรณ์ แก้วใส

ด้วย นายสุภกษร ตระกูลศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๕๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ

ด้วย นายสุภัทธร ตระกูลศิริ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ โดยการนี้นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ
ถ้าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับพฤติกรรมของท่าน เกณฑ์คะแนนบ่งบอกถึงระดับการปฏิบัติ ดังนี้ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง					
1. การซื้อเสียงของผู้สมัครเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ได้รับข่าวสารการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ เลือกตั้ง
3. การได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้ สิทธิเลือกตั้ง
4. คำนึงสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงเป็น สิ่งจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
5. นโยบายของผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง
6. ต้องการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถและ การศึกษาสูง
7. ต้องการเลือกพรรคการเมืองที่มีหัวหน้าพรรคที่มี ความสามารถ
8. ต้องการมีส่วนร่วมในการทางการเมือง
9. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
10. ผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครเมื่อได้รับการ เลือกตั้งแล้ว

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านพฤติกรรมก่อนการใช้สิทธิเลือกตั้ง					
11. รับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อกรณี ส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น
12. ร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับ คนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
13. ให้ความรู้แก่บุคคลอื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ทางการเมือง
14. เป็นหัวคะแนนเดินหาเลือกเสียงแก่ให้ผู้สมัครรับ เลือกตั้ง
15. เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคน เพื่อเปรียบเทียบนโยบาย
16. ท่านเคยแนะนำหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นลงสมัครรับ เลือกตั้งหรือไม่
17. ท่านเคยสมัครหรือเคยคิดว่าจะสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาเทศบาล นายกเทศมนตรี
18. ท่านเคยต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่น ในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง
19. ท่านเคยร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในการ สอดส่องดูแลการทุจริตการเลือกตั้ง
20. ท่านเคยรับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการตัดสินใจออกเสียงเลือกตั้ง					
21. ตัดสินใจลงคะแนนเลือกคนที่มีอุดมการณ์และซื่อสัตย์สุจริต
22. ตัดสินใจเลือกคนที่ออกเขียนเขียนประชาชนและไม่ทอดทิ้งประชาชนเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว
23. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความรอบน้อมถ่อมตน
24. ตัดสินใจเลือกผู้ที่จะช่วยเหลือและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม
25. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำในชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่
26. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ท่านศรัทธา
27. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่สามารถนำงบประมาณมาลงพื้นที่ได้มาก
28. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น
29. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่หัวหน้าพรรคมีความรู้ความสามารถ
30. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ศุภักษร ตระกูลศิริ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	105.5333	201.5678	.1064	.9527
A2	104.3000	199.2517	.2600	.9515
A3	105.5000	197.7759	.2619	.9520
A4	104.5000	199.0862	.2369	.9519
A5	104.4333	200.2540	.1909	.9520
A6	104.9000	181.2655	.8957	.9459
A7	104.9000	181.2655	.8957	.9459
A8	104.8333	181.2471	.9466	.9454
A9	104.8333	181.2471	.9466	.9454
A10	104.8333	181.2471	.9466	.9454
B11	104.6333	188.5161	.8120	.9473
B12	104.9667	190.3092	.6913	.9483
B13	105.0000	190.8966	.6617	.9485
B14	104.9667	188.6540	.7270	.9479
B15	104.7667	184.1161	.9274	.9460
B16	105.2667	204.2713	-.0497	.9540
B17	104.8333	182.4885	.9380	.9457
B18	105.4000	204.8000	-.0771	.9544
B19	105.1667	190.4885	.4976	.9503
B20	104.5667	187.6333	.8396	.9470
C21	104.6667	185.6782	.8295	.9469
C22	104.7000	186.0793	.7532	.9475
C23	104.4000	190.3172	.6098	.9490
C24	104.4333	188.6678	.7131	.9480
C25	104.1000	197.5414	.3118	.9513
C26	104.6000	186.0414	.8431	.9468
C27	104.5333	187.0851	.8307	.9470
C28	104.6667	186.9885	.7647	.9475
C29	104.4667	193.1540	.4432	.9506
C30	105.8667	204.1885	-.0466	.9532

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 30

Alpha = .9506

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ศุภกัษร ตระกุลศิริ
วันเดือนปีเกิด	8 มกราคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	56/2 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านซอบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150
ตำแหน่งหน้าที่	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซอบ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ 2528 ประถมศึกษา โรงเรียนสนบ ตำบลคม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ 2534 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ 2546 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การเรียนนอกโรงเรียน อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ 2551 ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ 2553 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์